

Saksframlegg

KVALITETSPROGRAM FOR BARNE- OG FAMILIETJENESTEN

Arkivsaksnr.: 11/9376

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

Formannskapet tar saken til orientering.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Bakgrunn

1. INNLEDNING

KVALITETSPROGRAM FOR BARNE- OG FAMILIETJENESTEN (BFT) ble utarbeidet i 2006 (2005) for en periode på 4 (3)år. Programmet er sammen med program for kvalitetsutvikling i skole og barnehage ett av tre program innenfor oppvekst og utdanning. Programmene sees i sammenheng og har flere felles satsingsområder.

Denne saken er et svar på bystyrets vedtak i sak 06/43644 der det bes om en orientering til formannskapet om kvalitetsprogrammet i BFT, herunder medie- og kommunikasjonsstrategien for tjenesten. Rådmannen beklager at orienteringen er sterkt forsinket, men det gis da et bilde av innsatsen for en lengre periode og den er gjort nokså omfattende fordi den favner flere tjenestetyper og profesjoner.

Saken gir samtidig et bilde av noe av den tiltaks- og tjenesteutviklingen som har skjedd i samme periode da mye av kompetansetiltakene er knyttet til innføring av nye faglige metoder.

2. RAMMER

Det er et mål for Barne- og familietjenesten (BFT) at ansatte har nødvendig handlingskompetanse basert på oppdatert teoretisk kunnskap. Kvalitetsprogrammet omhandler felles satsingsområder for tjenesteområdet. I tillegg har enhetene i BFT egne kompetanseplaner som ivaretar den enkelte medarbeiders kompetanseutvikling og utvikling og vedlikehold av kompetanse enheten til enhver tid trenger for å møte brukernes behov. Kvalitetsprogrammet for BFT var planlagt med variasjon i formen, der samarbeid med eksterne kompetansemiljø og intern erfaringsdeling og kompetanseutvikling var sentrale elementer. Det er satt av 2 millioner kroner årlig i perioden, redusert i 2009 og 2010 til 1,44 millioner kroner.

Kvalitetsprogrammet har hatt 3 satsingsområder:

1. *Organisasjonsutvikling og kulturbygging*, der kvalitet i mottak av henvendelser til barne- og familietjenesten, intern samhandling og kultur for læring har vært sentrale tema. Dette var knyttet til den store omorganiseringen til en tverrfaglig barne- og familietjeneste.

2. *Faglig kompetanseutvikling*, der folkehelsearbeid, bedre risikoblikk og tidlig lavterskelinnsats,

Trondheim kommune

familiearbeid, bedre utviklings- og læringsbetingelser for barn og unge med særlige behov, koordinering, omsorgsvurdering og omsorg utenfor foreldrehjemmet har vært sentrale tema. Valg av tema har direkte sammenheng med resultatmål i økonomiplanperioden.

3. *Vurdering av innsats*, med fokus på ulike sider ved Barne- og familietjenestens kompetanse- og tjenesteutvikling. I dette ligger et ønske om å komme videre i kunnskap om effekter av tjenestens innsats.

Medie- og kommunikasjonsstrategien for tjenestene ble det redegjort for i egen sak sommeren 2010. Arbeidet under punkt 1, med organisasjonsutvikling og kulturbygging, vil bli redegjort for i egen sak om videreutvikling av BFT. Denne saken er derfor en orientering om de to satsingsområdene faglig kompetanseutvikling og vurdering av innsats.

3. STATUS FOR ARBEIDET

3.1 Faglig kompetanseutvikling

Folkehelsearbeid mot skole og barnehage

Innsatsområdene i folkehelsearbeidet har vært kosthold, fysisk aktivitet, arbeid mot tobakk, røyking, snus og alkohol, seksuell helse, psykisk helse og miljøet rundt oss, herunder forebygging av skader og ulykker.

I perioden har det vært et særlig fokus på kosthold i barnehagene, fysisk aktivitet i skoler og barnehager, seksuell helse i skolen og kurs og kompetanseutvikling innen psykisk helse i skolen. Når det gjelder de andre innsatsområdene, har det ikke vært lagt til rette spesiell opplæring, men ulike tiltak har vært gjennomført.

Kosthold

Godt kosthold har vært et kompetansetilbud til alle trondheimsbarnehagene. Kurs og kompetansetiltak er gjennomført i samarbeid med Grønn barneby og prosjektet Økoløft. Det er også gjennomført egne matkurs for ansatte i familiebarnehager, både teori og praktisk matlaging. Evalueringen viser positive endringer i forhold til mindre sukker og økt fokus på måltidshyppighet. Det er allikevel stort behov for ytterligere kompetanseheving både om kosthold og om menyer som er ernæringsmessig riktig for barn. Dette er redegjort for og følges opp i program for kvalitetsutvikling i Trondheimsbarnehagene 2011 – 2014.

Fysisk aktivitet

Prosjektet Den fysiske skolesekken.

Prosjektet er utledet av pkt 4 i Det idrettspolitiske manifest: Koordinere og utvikle og tilby aktiviteter i natur og nærmiljø til skoler og barnehager etter modell av Den kulturelle skolesekken. En bred sammensatt prosjektgruppe ble etablert og Fysisk aktivitet (FYSAK)-koordinator ledet gruppen.

Nytt tiltak var orientering utformet slik at skolene kunne benytte det som aktivitet. I samarbeid med Norges Orienteringsforbund ble praktisk opplæring og opplæring på nett utviklet. I samarbeid med Orienteringskretsen og 6 lokale orienteringsklubber, har samtlige skoler fått oppdatert - eller nytt orienteringskart. Kartene er lagt på nettet og kan lastes ned gratis. En aktivitetskonsulent gjennomførte opplæring på 5.trinn i alle trondheimsskolene med unntak av 3 skoler. Skolene fikk en fysisk sekk med klassesett for orientering og Friluftsrådets perm med mange aktivitetstips. Materialet var tilpasset 5.trinn og i tråd med føringer i kunnskapsløftet. Det ble arrangert felles avslutning på prosjektet i september på Øya

Trondheim kommune

stadion. Ordføreren åpnet arrangementet.

På nettsiden er det samlet linker til ulike andre aktiviteter som skolene kan benytte. Det er også etablert en ressursgruppe med høy kompetanse på fysisk aktivitet, hvor blant annet skolene kan bestille foredrag og kurs.

Prosjektet er nå avsluttet og ny gruppe er etablert på fylkesnivå for videreføring. Det er arrangert en skolekonferanse om tema og nytt aktivitetstilbud er planlagt. Det nye tilbudet vil ha DANS som tema. Det jobbes nå med å få etablert egne kontaktpersoner for fysisk aktivitet i skolene i hele fylket.

Oppvekstkontoret og FYSAK er representert i fylkesgruppen og vil ha ansvaret for å videreføre den Fysiske skolesekken. I Trondheim har rektorene sagt at de foreløpig vil være kontaktpersoner for området.

Aktiv skoleveg

Aktiv skoleveg har siden oppstarten på to skoler i 2006 utviklet seg til å bli byomfattende. Arbeidet bygger på skolevegrapporten og er et samarbeid med foreldreutvalgene i skolen (FAU) og byutviklingsmiljøet. Arbeidet innebærer registrering av hvor mange som går eller sykler til og fra skolen. Det legges opp til konkurranse mellom klassetrinnene om hvem som har størst deltagelse.

Det deles ut premier for første, andre og tredjeplass for hvert trinn.

Det er stadig økende deltagelse fra skolenes side. Kampanjen fra høsten 2010 viste at det deltok 69 trinn fra 22 barneskoler og 16 trinn fra 6 ulike ungdomskoler. Ungdommens bystyre ønsket at ungdomsskolene skulle delta og de deler ut premiene til disse.

Ungdom og seksualitet

I forbindelse med budsjettbehandlingen i 2007 vedtok bystyret å sette av midler til finansiering av et 3-årig prosjekt knyttet til ungdom og seksualitet. Målet med prosjektet var å utvikle seksualundervisningen og det holdnings skapende arbeidet i grunnskolen og i videregående skole. Arbeidet har foregått i et samarbeid mellom Trondheim kommune, Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring (LLH) og Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Fylkestinget i Sør-Trøndelag fylkeskommune vedtok en tilsvarende satsning. "Undervisning om seksualitet - undervisningsopplegg for lærere og helsepersonell i grunnskole og videregående skole" er utarbeidet på grunnlag av samarbeidsprosjektet. Lærere og helsesøstre har deltatt i kurs og opplæring innen temaet. Helsesøstre ved Helsestasjon for ungdom har vært på hospitering ved Sex og samfunn i Oslo. Arbeidet er dokumentert i egen sak til formannskapet høsten 2010.

Psykisk helse i skolen

RBUP og Voksne for barn tilbyr opplæring og kompetanseutvikling for ansatte om dette tema. Flere skoler bruker ulike programmer om psykisk helse. Dette arbeidet skal det jobbes særskilt med i 2011, og det skal utarbeides en egen plan for arbeidet. Flere av helsesøstre har tatt etterutdanning om psykisk helsearbeid, og det er laget et opplegg for psykisk helse i videregående skole, som planlegges prøvd ut i 2011.

Bedre risikoblikk og tidlig innsats

Trondheim kommune

Gruppemetodikk jordmødre

Jordmødrene mente at de med fordel kunne gi en del av oppfølgingstilbudet i gruppe, mens manglende erfaring og metodikk var et hinder for å komme i gang. Ut fra det ble det tidlig i programmet etablert veiledningsgruppe for jordmødrene hvor det både ble sett på metodikk og gitt veiledning på det å gi tilbud i gruppe.

Modellkommuneforsøket

Trondheim gikk i 2007 inn som en av 26 modellkommuner for å bidra til å utvikle gode modeller for tidlig intervensjon og helhetlig og systematisk oppfølging av barn av psykisk syke og/eller rusmisbrukende foreldre, fra svangerskap til skolestart.

Gjennom fagsamlinger og direkte opplæring tas det sikte på å styrke ansattes evne til å oppdage vansker hos foreldre, kartlegge barnas utvikling og utvikle samhandlingskompetanse på tvers av tjenester til voksne og barn i kommunen og mellom kommune og spesialisthelsetjenestene.

I 2010 har alle helsesøstre og jordmødre i kommunen fått opplæring i bruk av verktøy for å kartlegge depresjon (EPDS) hos foreldre. Gjennom et pilotprosjekt i 2009/10 har flere barnehager fått opplæring i bruk av verktøy for å kartlegge barns sosiale og emosjonelle utvikling i samarbeid med foreldre (ASQ-SE). Opplæring i bruk av verktøy fortsetter framover for flere helsesøstre, jordmødre og barnehager. I tillegg har fagpersoner som jobber direkte inn i familier fått opplæring i Circle of Security (COS). COS er et evidensbasert program som anvendes i familier der det er behov for å trygge tilknytningen mellom foreldre og barn.

Tidlig Trygg i Trondheim

Trondheim kommune og senter for oppvekst og utvikling ved NTNU samfunnsforskning satte i januar 2007 i gang et større forskningsprosjekt om førskolebarns utvikling og psykiske helse. Forskningsprosjektet "Tidlig Trygg i Trondheim" er en befolkningsundersøkelse av 4-åringers helse og psykososiale utvikling. Alle 4-åringene ble undersøkt og planen videre er at 1000 av disse barna, nå førsteklassinger i skolen, skal følges opp med undersøkelser hvert 2. år frem til ungdomsskolealder. Undersøkelsen er godkjent av Regional etisk komité og Datatilsynet og er i sin helhet finansiert av Norges Forskningsråd (NRF).

Kartlegging av sosial og emosjonell utvikling (ASQ-SE)

Ni barnehager på Heimdal har i samarbeid med BFT prøvd ut en modell med felles kompetanseheving for barnehage- og BFTansatte. Tema var tidlig tilknytning og intervensjon. I etterkant av felles faglig påfyll har BFT gitt opplæring til barnehagene i bruk av et kartleggingsverktøy som omhandler sosial og emosjonell utvikling hos barn. Barnehagen og foreldre fyller ut skjema hver for seg med påfølgende foreldresamtale der det samtales om registreringene og barnets utvikling. Tilbakemeldingene fra ansatte og foreldre er gode. Opplæring og utprøving har fått økonomisk støtte fra Regionsenter for barn og unges psykiske helse (R-BUP) i Midt Norge. Opplæringen videreføres i 2011 via kvalitetsprogrammet for barnehage og BFT.

Språk og lek og konsentrasjon

I 2006 ble det etablert to utviklingsprosjekt i samarbeid mellom utvalgte barnehager og BFT; "Hvordan

Trondheim kommune

barn forstår og utvikler seg via språk” og ”Alle barn leker med noen og trener sin konsentrasjon”. Målet med prosjektene var å sikre at flest mulig barn får den hjelp og støtte de har behov for i barnehagen, uten henvisninger til BFT, men med veiledning fra BFT. Det ble i prosjektperioden arbeidet med å videreutvikle enhetenes egen kompetanse i bruk av kartleggingsverktøy for språk og bruk av film (Marte Meo). Til sammen deltok syv barnehager i prosjektene og R-BUP sto for evaluering av prosjektene.

Språk 4 inngikk som en del av et større nasjonalt prosjekt og var en oppfølging av bystyresak 0026/04 *Barnehageplass for barn med minoritetsspråklig bakgrunn* og Kommunal handlingsplan 2004-2006. Prosjektet startet august 2006, og ble avsluttet desember 2008. Målet var å øke barnehagedeltagelse og utbytte for minoritetsspråklige førskolebarn Trondheim kommune. Målet skulle nås ved så tidlig som mulig å fange opp svak språkutvikling hos barn generelt, samt mangelfulle norskkunnskaper hos barn med et annet morsmål. Videre gjennom veiledning til foreldre, tilrettelegging av varierte språkstimuleringstiltak og rekruttering til barnehage, sikre barna bedre forutsetninger for skolestart. For å ivareta dette var det nødvendig å utvikle verktøy for å fange opp svak språkutvikling før skolestart, både hos norske og minoritetsspråklige førskolebarn og som en del av det tilpasse *Språk 4* til minoritetsspråklige barn.

Tidlig Innsats (TI-Kvello)

TI-Kvello er en modell for styrking av risikoblikk og tidlig innsats i barnehager. Ved hjelp av observasjon fra BFT arbeides det både på individ og systemnivå. Prosjektet ble etablert med utgangspunkt i program for kvalitetsutvikling i barnehage og Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid. Arbeidet inngår som en del av 0 – 6 års satsingen i Trondheim.

Målet med prosjektet er å gi barn som har behov for mer utviklingstøtte enn det barnehagen generelt tilbyr, hjelp så tidlig som mulig enten fra barnehagen og/ eller BFT. Samtidig skal prosjektet bidra til at barnehagene arbeider mer systematisk med oppfølging av det enkelte barn. Dette gjøres ved å gi barnehagene økt kompetanse i å identifisere risiko og igangsette utviklingsstøttende tiltak for barnet så tidlig som mulig.

Prosjektarbeidet gjennomføres ved at ulike fagpersoner fra BFT kommer til barnehagen og observerer enkeltbarn, barnehagens organisering og personalets arbeid med barna enkeltvis og i grupper. I etterkant møter BFT de ansvarlige i barnehagen for tilbakemelding og diskusjoner om forbedringspunkter. Eventuelle tiltak knyttet til barnet/barnegruppen avklares mellom barnehagen og barnets foreldre/foresatte.

Tilbakemeldingene fra deltagende barnehager er så langt ensidig positiv. Ved utgangen av 2010 har BFT i alle bydeler og 12 kommunale og private barnehager fått opplæringen. Modellen videreføres med opplæring til 6- 8 nye barnehager i 2011. Det er laget en egen plan for den videre satsingen.

2- og 4-års helseundersøkelse - et samarbeid mellom helsestasjon og barnehagen

Det er igangsatt et stort utviklingsarbeid mellom helsestasjonen og barnehagene der 2 - og 4-årsundersøkelsene av barna skjer i barnehagen. Målet for arbeidet er helseundersøkelser av høy kvalitet. Undersøkelsene utvikles gjennom tett samarbeid mellom helsestasjonen og barnehagene, til beste for barn og familie. Samarbeidsmodellen tar hensyn til lokale forhold i bydelene, og av den grunn er det ulik framdrift og tempo i bydelene. Satsingen er rapportert i egen sak til formannskapet i januar 2011.

Intensjonen bak denne satsingen er at felles kunnskap om barnet skal gi barn og familier mulighet for tidlig, samordnet og målrettet hjelp og støtte. Helseundersøkelsen skal screene og dekke alle sider ved

Trondheim kommune

utviklingen hos barn, som somatisk og psykisk helse, aktivitet, kosthold, døgnrytme, lek, samspill og språk. Helsestasjonen følger de statlige retningslinjer i veilederen fra Sosial – og helsedirektoratet om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjon og skolehelsetjeneste, og krav om internkontroll, kvalitetsarbeid, journalføring og taushetsplikt. Pedagoger og helsesøstre ser stor nytte av dette samarbeidet og anbefaler at utviklingsarbeidet fortsetter.

Familiearbeid

Lederne for BFT tiltak tok i 2006 initiativet til å utvikle en felles tiltaksvifte for de fire tiltaksenhetene. Arbeidet inngikk som et av delprosjektene i Omstillingsprosjektet BFT 2007 – 2009, og dannet grunnlag for beslutning om hvilke tiltak/tilbud som skal finnes for barn og familier i de fire bydelene, på universelt, selektert og indikert nivå;

Familiekonsulenter

Gjennom budsjettvedtak i 2006 ble det opprettet stilling som familiekonsulent i hver bydel. Dette for å imøtekomme behov i familier med behov for tett veiledning for å ivareta daglige omsorgsoppgaver. Familiekonsulentene skulle arbeide direkte med familiene i hjemmet. For å ivareta faglig og metodisk utvikling ble det etablert en egen veiledningsgruppe for familiekonsulentene med en erfaren familierapeut som veileder.

Familieavdelinger i barnehage i 4 bydeler

I tett samarbeid mellom barnehage og BFT tilbyr fire barnehager, en i hver bydel, familiestøtte til småbarnsfamilier. Familieavdelingene er i stor grad lokalisert i barnehager, mens Lerkendal leier lokaler utenfor barnehagene. Avdelingene ledes administrativt fra barnehagen, mens det faglige ansvaret ligger hos BFT.

Målgruppen for tilbudet er familier med rus- og eller psykiske vansker og som har barn mellom 0 -1 år. Henvvisning skjer via helsesøster, jordmor, fastlege og inntak skjer via småbarnsteamene i BFT. Avdelingene gir tilbud til 8 barn sammen med foreldrene, inntil 32 timer pr. uke. Oppholdsperiode avtales med den enkelte familie. I samarbeid med modellkommuneforsøket arbeides det nå med å utarbeide en manual/prosedyre som skal sikre felles forståelse for inntaksrutiner, innhold og avtaler med familien og samarbeidspartene. Rutiner for dokumentasjon og journalføring er også områder det skal sees nærmere på. Etter at Trondheim kommune fra 2008 kom med i modellkommuneforsøket er familieavdelingene blitt et av de mest sentrale tiltakene i tiltakskjeden rundt disse familiene. Det er for tiden ventelister i alle bydelene. I 2009 ble tilbudet gitt til 66 barn og foreldre.

Utviklingsstøtte gjennom film - Marte Meo-metoden

Marte Meo-metoden er film som grunnlag for utviklingsstøtte og mest i bruk i barnehager og BFT. Metoden brukes gjerne i kombinasjon med andre kartleggings- og tiltaksmetoder og tar utgangspunkt i det som fungerer positivt og understøtter dette.. Trondheim kommune har fem aktive Supervisorer. Supervisor er sertifisert til å utdanne terapeuter og kollegaveiledere innen alle områder, samtidig som de bruker Marte Meo i eget arbeid. Supervisorene har eget nettverk som møtes jevnlig for oppdatering og fagutvikling. Nettverket inviterer også inn andre supervisorer i regionen. Supervisorene arrangerer en årlig fagdag for terapeuter for hele Trøndelag og har ansvar for å drifte terapeutnettverk i bydelene. Nettverkene skal bidra til å kvalitetssikre arbeidet og understøtte fagutviklingen. I tillegg til Supervisorene, har Trondheim omlag 20 aktive Marte Meo-terapeuter. Det er nå ytterligere to opplæringsgrupper i gang, der det også er deltakere

Trondheim kommune

fra kommunene Melhus, Levanger og Hemnes.

Opplæringsmanual for terapeuter, utviklet i Trondheim kommune, brukes i grupper over hele landet. R-BUP vil gjennomføre revidering av disse i 2011.

Barnehageområdet har egen Marte Meo-koordinator. Metoden brukes aktivt i barnehagene og i 2010/2011 gjennomføres opplæring av barnehageinstruktører med deltakere både fra kommunale barnehager og Studentsamskipnadens barnehager. Barnehageinstruktørene har som del av sin utdanning 15 kollegaveiledere under opplæring. Det er i 2010 etablert et eget nettverk for kollegaveiledere i barnehagene og det arrangeres en årlig fagdag.

Barnehageinstruktørene har tatt ansvar for å igangsette og støtte drifting av nettverket. Målet på sikt er at nettverkene skal bli selvdrevne. Marte Meo-metoden er noe i bruk også innenfor skoleområdet, særlig som understøttende metode eller tiltak i LP-skoler. Koordinator er frikjøpt tilsvarende 12 prosent årsverk for å ivareta utvikling og vedlikehold.

De utrolige årene (DUÅ)

DUÅ er et gruppebasert foreldreprogram for forebygging av adferdsvansker hos barn i alderen 3 – 8 år. Programmet ledes fra R-BUP nord i samarbeid med R-BUP Midt Norge, som har stått for opplæring av terapeuter i Trondheim.

Tilbudet gis til grupper av 6 foreldre og går over 13 uker. Trondheim kommune gikk inn i programmet i 2004. Gjennom løpende opplæring og sertifisering er målet å ha minimum to terapeuter i hver bydel til enhver tid. Per i dag skal alle bydelene gi minimum et gruppetilbud i halvåret.

Trondheim kommune har også inngått i valideringsstudie i regi av Universitetet i Tromsø, for å vurdere effekten av programmet. I følge R-BUP er Trondheim kommune i dag en av de kommunene som har satt programmet best i system. Koordinator er frikjøpt tilsvarende 10 prosent årsverk for å ivareta utvikling og vedlikehold av programmet.

Parent management training Oregon (PMTO)

PMTO er et program rettet mot foreldre og skoler/barnehager med barn i alderen 3 – 12 år som er i risiko for å utvikle adferdsvansker. Trondheim kommune startet med opplæring av terapeuter i 2005 og inngikk i 2010 en intensjonsavtale med Adferdssenteret, Universitetet i Oslo, om implementering av hele programmet (TIBIR). TIBIR er et program tilpasset det kommunale tjenestenivået for forebygging og behandling av adferdsvansker hos barn.

Programmet består av 6 ulike intervensjonsmoduler; PMTO-terapi, kartlegging og identifisering av adferdsvansker, foreldrerådgivning, konsultasjon til ansatte i barnehager og skoler, ledelse av foreldregrupper og sosial ferdighetstrening.

Trondheim har så langt utdannet PMTO-terapeuter og foreldrerådgivere i alle bydeler, og sosial ferdighetstrening i to bydeler. De første PMTO-terapeutene i Trondheim kommune ble utdannet i 2004-2005. Det innebærer at Trondheim har tilbudt PMTO-terapi til familier med barn mellom 3-12 år med alvorlige atferdsproblemer siden 2004. PMTO-terapeuten møter foreldrene ukentlig i ca 15- 30 uker (alt etter behov). PMTO- terapeutene er ansvarlig for kurs og opplæring innen de aktuelle TIBIR modulene,

Trondheim kommune

og for veiledning av kursdeltagerne i etterkant. Koordinator er frikjøpt tilsvarende 10 prosent årsverk for å ivareta utvikling og vedlikehold og i tillegg frikjøpes terapeutene i de fire bydelene for å sikre videreutvikling.

Gruppetodikk for grupper barn av psykisk syke

BFT tiltak har i samarbeid med Helse- og velferdstjenestene utviklet modeller for aktivitets- og samtalegrupper til barn av psykisk syke. Planen var også å implementere en effektivisert modell, BAPP, utviklet i Nederland og overført til norske forhold av BUP – Nord-Trøndelag i samarbeid med organisasjonen Voksne for barn. BFT har ikke hatt kapasitet til å tilegne seg denne modellen i perioden.

Per i dag har Heimdal bydel hvert halvår gruppe for barn av foreldre med psykiske problemer eller rusproblematikk. Østbyen bydel har gruppetilbud til barn i forbindelse med skilsmisse og Midtbyen gir gruppetilbud til barn av psykisk syke (8 – 12 år). Ved Barnas stasjon gis gruppetilbud til barn av psykisk syke og/eller rusmisbrukende foreldre, i alderen 5-8 år, 9-14 år og 14-16 år. Siste gruppen er i regi av Familieavdelingen ved Lade behandlingssenter, og dreier seg hovedsakelig om rusproblematikk. Alle disse gruppene holder hus på Barnas Stasjon og er et tilbud til barn i hele Trondheim uavhengig av annen kontakt med Barnas Stasjon. For gruppetilbudet 5 – 14 år inngår familiesamtaler som en del av tilbudet.

Wraparound Norge

Wraparound er et arbeidsverktøy i forhold til brukere med store behov og utfordringer i livet og som har behov for sammensatte tjenester. Modellen, inkludert opplæring, er hentet fra USA. Wraparound er relevant både i barnevern, sosialt arbeid, rusfaglig arbeid og boligsosialt arbeid. Den imøtekommer behovet for et koordinert, helhetlig og fleksibelt hjelpeapparat med fokus på brukerens behov og tett samarbeid med det private nettverket.

Wraparound er en teambasert koordinerings – og planleggingsmodell som tar utgangspunkt i brukerens behov og ressurser. Gjennom en strukturert prosess integreres et tett og koordinert samarbeid mellom det offentlige hjelpeapparatet og brukerens private nettverk.

Wraparound representerer et viktig supplement til eksisterende modeller og metoder.

Wraparound Norge er et utviklingsprosjekt hvor modellen skal prøves ut ved en rekke ulike enheter og tjenester i Trondheim kommune og noen andre kommuner i Midt-Norge. Parallelt med utprøvingen gjennomføres opplæring, veiledning og evaluering. Modellen er i forkant prøvd ut i 2 år i TIUR-prosjektet.

Hovedmålsettingene har vært å gjennomføre en utprøving av modellen med sikte på implementering som en del av det kommunale tjenestetilbudet i Trondheim samt etablere en lokal opplærings- og veiledningskompetanse. Per i dag har Trondheim to sertifiserte facilitatorer og fire Wrap-Aroundcoacher ved Ungdomsenheten. Coachene arbeider direkte mot brukerne mens facilitatorene i tillegg har kompetanse til å lære opp og veilede nye coacher.

Bedring av utviklings og læringsbetingelser for barn og unge med særlige behov

Målet med denne satsingen var å sikre at BFT har kunnskap og metoder relatert til; lærings- og utviklingsvansker hos barn og unge, utvikling av læringsmiljøet i skoler og barnehager og vurdering av

Trondheim kommune

rettigheter etter Opplæringsloven. Kvalitetsutvikling er i programperioden ivaretatt gjennom internt program for kvalitetsutvikling PPT 2006 – 2008. Programansvarlig var førsteamanuensis Øyvind Kvello ved NTNU.

Parallelt ble Faglig Løft Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT) (2008 -2012) planlagt og etablert i et samarbeid mellom NTNU, Statlige spesialpedagogiske sentre og Trondheim kommune. Faglig Løft kom i gang i 2008 og består av en erfaringsbasert master i pedagogisk psykologisk rådgivning og spesialisering i pedagogisk psykologisk rådgivning.

Temaene som inngår i studiene er basert på kartlagte behov i Trondheim og i Midt Norge for øvrig. I perioden 2008 – 2010 er følgende fagmoduler gjennomført; angst og skolevegring, språkvansker, forvaltning/sakkyndighet. I 2011 og 2012 har programmet følgende fagmoduler: rådgivning, klasseledelse og elevadferd, flerkulturell forståelse, samtale med barn, matematikkvansker, lese- og skrivevansker og multifunksjonshemninger. Til sammen er det omlag 20 deltagere i programmet.

Matematikk / Dyskalkuli

Skoleåret 2007-2008 ble det i samarbeid med Statped etablert et læringsnettverk på området matematikkvansker. I nettverket går skolepersonalet og personale fra BFT inn i et faglig utviklingsarbeid. Aktivitet i nettverket er knyttet til arbeid med konkrete case. Gjennom samlinger tilføres teoretisk og erfaringsbasert kunnskap som deles og relateres til egne saker. Tiden mellom samlingene brukes til kartlegging/utredning, utprøving og tiltak.

Nettverksmodellen er videreført etter 2008, og nå skal det i hovedsak arbeides med å etablere ny kunnskap og erfaringsdeling i forhold til opplevde utfordringer knyttet til matematikkvansker. Nettverkene har til sammen hatt 39 deltagere fra skoler og BFT.

Forberedende matematikk-, lese- å skrive opplæring til barnehagene

Barnehage, skole og BFT har felles opplæringstiltak i forberedende matematikk og lese- og skriveopplæring. Arbeidet ble påbegynt i 2007-2008, men ble ikke gjennomført slik det var planlagt på grunn av nedskjæringer. Opplæringstiltakene startes opp igjen fra 2011 i samarbeid mellom barnehager, BFT og skole og med særlig fokus på overgangen fra barnehage til skole.

Læringsmiljø og pedagogisk analyse, LP-modellen

LP-modellen er en skoleomfattende strategi som skal bidra til bedre læringsutbytte hos elevene, der alle lærerne i de aktuelle skolene anvender modellen regelmessig og på en systematisk måte. Gjennom arbeidet med LP-modellen utvikler lærerne kompetanse i kartlegging og analyse av læringsmiljøet for derigjennom å bli bedre i stand til å forstå og håndtere ulike pedagogiske utfordringer relatert til enkeltelever, grupper og klasser. BFT bidrar med veiledning for å sikre at lærergruppene anvender teorigrunnet og arbeidsmåten i LP-modellen relatert til egne utfordringer i læringsmiljøet.

Påfyll av teoretisk og erfaringsbasert kunnskap ivaretas gjennom felles samlinger. Trondheim kommune gikk inn i programmet i 2006 og 11 skoler har kommet med. Det er i dag utdannede LP veiledere i BFT i alle bydeler.

Respekt

Respekt er et program ledet fra Senter for atferdsforskning (SAF) ved universitetet i Stavanger. Programmet har som mål å utvikle bedre læringsmiljø i skolene. Implementeringen av programmet i den enkelte skole varer i to og et halvt år. Trondheim har i dag 15 Respektskoler. Det er ni veiledere i

Trondheim kommune

Respektprogrammet; fem fra BFT Ungdomsenheten/ Dagskolen og tre fra den første gruppen Respektskoler. Disse skal bistå nye skoler med å implementere programmet.

ART - Aggression Replacement Training

ART er et program utviklet av Arnold P. Goldstein, Barry Glick og John Gibbs. Programmet er en gruppebasert strukturert pedagogisk opplæringsmetode som har vist seg å være effektiv i forebygging, reduksjon og erstatning av aggressiv atferd hos barn og ungdom. I Norge har metoden vært benyttet i barnehage, barneskole, ungdomsskole, barnevernsinstitusjoner og innen psykiatri.

ART retter seg hovedsakelig mot barn og ungdom som står i fare for å utvikle atferdsproblemer, eller har utviklet atferdsproblemer, for forebygging av videre negativ utvikling. Det har vist seg at også barn og ungdom med adekvat atferd kan ha stor nytte av treningen. Hensikten med treningen er å bedre deltakernes evne til å fungere sosialt. I programperioden er det utdannet ART instruktører, som gir tilbud om kurs til skoler og barnehager og til ulike deler av Barne- og familietjenesten. Rådmannen vil i 2011, på grunnlag av erfaringene så langt, vurdere hvordan og hvor ART-instruktørene skal forankres i organisasjonen.

De utrolige årene (DUÅ) i skoler og barnehager

DUÅ terapeuter ved BFT Heimdal tiltak startet i januar 2006 kurs for personale ved barnehager og skoler i bydelen. Kursene er rettet mot ansatte som jobber med barn i alderen 3 til 8 år og handler om førskolelærere/lærere som gode ledere, godt læringsmiljø og håndtering av negativ atferd. Kursene gjennomføres med 6 kursdager fordelt over 6 måneder og med "hjemmeoppgaver" mellom samlingene.

Fra 2006 – 2009 er det gjennomført opplæring for 10 grupper.

Kurstilbudet til skoler og barnehager ble avvirket i 2009 da BFT Heimdal etter dette ikke har funnet rom for å prioritere arbeidet. Noen skoler og barnehager har videreført opplæring ved hjelp av eksterne miljø.

Parent management training Oregon (PMTO)

Sosial ferdighetstrening inngår som et av tiltakene i PMTO. Høsten 2007 og våren 2008 ble det gjennomført opplæring av 12 sosial-ferdighetstrenerne. Treningen med barnet gjennomføres av ansatte i skole, barnehage og SFO som gjennom opplæringen får praktisk-metodiske ferdigheter i forhold til å utvikle barnets sosiale ferdigheter. Kursdeltagerne var fra Midtbyen og Lerkendal bydeler; fra fire barnehager og en skole i tillegg til ansatte ved BFT tiltak. Opplæringen skjedde samtidig med at Atferdssenteret gjennomførte effektstudie.

Koordinering

Individuell plan er det viktigste redskapet for koordinering rundt barn og unge med behov for sammensatte tjenester og tiltak etter flere lovverk. De kommunale koordinatorene har ansvar for å sikre at tjenester fra de ulike instanser, både innen første- og andrelinje koordineres på best mulig måte for brukeren. Med sterke aktører på alle kanter stiller dette store krav til kommunikasjonsferdigheter, prosessledelse, møteledelse, forhandlingsteknikk og tilrettelegging for brukermedvirkning. For å styrke den enkelte koordinator i rollen, ble det i starten av kvalitetsprogrammet gjennomført gruppebasert opplæring i alle bydeler som innbefattet både teoretisk grunnlag og veiledning. Unni Kristiansen, lege, familierapeut og spesialist i psykiatri var veileder i alle fire bydelene.

Trondheim kommune

Omsorgsvurdering

Flerkulturell kompetanse i arbeidet med barn og familier

I budsjettvedtaket i 2007 ba bystyret om at rådmannen skulle prioritere kompetanseheving i barnevernet i arbeid med familier med innvandrebakgrunn. Etter intern kartlegging av hva barnevernet så som utfordrende og hvor de mente det var behov for å styrke kompetansen, fikk HIST i oppdrag å utvikle et program for etterutdanning i nært samarbeid med Trondheim kommune. Utdanningen som ble gjennomført med to kull, gikk over 1 år med kvartalsvise samlinger og arbeid i grupper mellom samlingene. Utdanningen tok for seg følgende tema: Praktiske og juridiske utfordringer med fremmedkulturelle barn i barnevernet, blant annet sett opp mot Barnekonvensjonen, barns reaksjoner på krig og vold - stressperspektivet og resiliensperspektivet, utfordringer i møte med andre kulturers verdier, å leve med stigma, handel med barn, definisjon av foreldrerollen i et flerkulturelt perspektiv, barneoppdragelse, religion og livssyn. Til sammen deltok ca. 60 ansatte i barnevernet i opplæringen.

Utredning i barnevernet – Verktøy for utredning og effektvurdering

Ved tidligere oppsummeringer av situasjonen i barnevernet, har en av konklusjonene vært at det er behov for mer kunnskap om hvorvidt hjelpetiltak fra barnevernet fører til at barna får en bedret livssituasjon. Med bakgrunn i dette ønsket rådmannen å utvikle et verktøy for å kvalitetssikre utredninger og evaluere tiltak iverksatt av barneverntjenesten. Utvikling av verktøyet har skjedd i samarbeid med Barnevernets utviklingscenter Midt-Norge. Senere ble det innledet et samarbeid med NTNU ved Øyvind Kvello for å sikre at verktøyet innbefatter oppdatert kunnskap vedrørende utredning i barnevernet. Målet er å sikre god nok bredde i undersøkelsene i barnevernet, som både vurderer hvordan barnet har det og hva som kan være egnede tiltak i forhold til barnet og familiens situasjon.

Det tar tid å implementere nye verktøy, nytt begrepssett og fagterminologi. For å legge til rette for bruk av verktøyet ble det i 2008/09 gjennomført fagdager i bruk av kartleggingsmalen, observasjon av foreldre–barnsamspill, Barnekonvensjonen og i tillegg fagdager med tema implementering. To ansatte har vært frikjøpt tilsvarende 60 og 10 prosent stilling i henholdsvis 18 og 12 måneder for å bistå saksbehandlerne i bruk verktøyet. Målet var at verktøyet skulle benyttes i alle nye undersøkelsessaker fra og med årsskiftet 2009/2010.

Denne målsettingen ble ikke nådd på grunn av stort arbeidspress i barnevernet, noe som antas å bedre seg gjennom stillingsøkninger. På sikt er det grunn til å anta at bruk av kartleggingsmalen vil føre til at utredningene blir mer presise og derved mer effektive og tidsbesparende.

Familieråd

Familieråd er en metode hvor foreldre og nettverket rundt barnet jobber frem et forslag til hvordan barnets behov kan ivaretas. Familieråd avholdes etter at barnevernet har avsluttet sin utredning og kartlagt hva som må ivaretas for at barnet skal ha en god nok omsorgssituasjon. En koordinator legger til rette for gjennomføring av familieråd og avklarer med familien hvem de vil ha med. Konfliktrådet ivaretar koordinatorfunksjonen, rekruttering, opplæring og gjennomføring på vegne av Trondheim kommune. Det er i perioden gitt opplæring til saksbehandlere i barnevernet. I tillegg er en erfaren saksbehandler og koordinator i konfliktrådet tilgjengelig for bistand til å vurdere hvilke saker som er aktuell for familieråd og eventuell motivasjonssamtale med familien. Saksbehandler er gjennom et samarbeidsprosjekt med Bufetat frikjøpt tilsvarende 20 prosent stilling.

Omsorg utenfor foreldrehjemmet

Trondheim kommune

Kvalitetsutvikling ved Omsorgsenheten var i første fase av programmet knyttet til forsøket i barnevernet. I perioden ble det blant annet utdannet 6-8 instruktører i programmet PRIDE for rekruttering av fosterforeldre. Videre ble det utviklet uredningsprosedyrer for utredning/godkjenning av slektsfosterhjem.

Match-kompetanse ved plassering i fosterhjem

Dette arbeidet har fokus på barnets periode i beredskapshjem, herunder å sikre mer kunnskap om barnets fungering og psykiske helse. Omsorgsenheten har sammen med Bufetat laget evalueringsrutiner for å sikre utvikling i perioden i beredskapshjemmet og som grunnlag for å få gode plasseringer i fosterhjem.

”Matchprosjektet (barn 0 - 3 år)” er etablert i samarbeid mellom Omsorgsenheten og Bufetat. Ved hjelp av filmanalyse av både barn og potensielle fosterforeldre ses det på match mellom barnets samspillskompetanse og fosterforeldres samspillsmønster.

Utviklingsvansker hos små barn ved plassering i fosterhjem

For å sikre god utvikling hos små barn som plasseres i fosterhjem har psykologspesialist i kommunen, i samarbeid med Omsorgsenheten, utviklet et eget verktøy for kartlegging av barnets utviklingsnivå ved plassering. Kartleggingen viser at en stor andel av barna har alvorlige utviklingsforstyrrelser. Oppfølging i etterkant har vist at mer konkret kunnskap om hva barnets vansker består i, som grunnlag for spesifikk og målrettet innsats, bedrer barnets utvikling i løpet av kort tid.

Oppfølging av fosterhjem

Alle ansatte ved Omsorgsenheten har i perioden fått opplæring i, og benytter kartleggingsverktøy (Hoseth og Rostad) som utgangspunkt for målrettet veiledning av fosterforeldre og barnehage. I tillegg får alle ansatte opplæring i metoden Trygg Base, (relasjonsbygging mellom barnet og fosterforeldrene, bygd over 5 omsorgsdimensjoner). Omsorgsenheten har i tillegg tre Marte Meo-terapeuter og en Marte meo supervisor. Det utdannes nå to nye terapeuter og en ny supervisor. I tillegg har de en COS-terapeut, en PMTO-terapeut og to PMTO-rådgivere. Metodene brukes daglig i oppfølging av barn under omsorg. Ansatte mottar i tillegg veiledning i gruppe av psykolog hver 14. dag. Det er også etablert en samarbeidsgruppe/ utviklingsgruppe med representanter for Bufetat og BFT forvaltning ut fra målsetting om bedre rutiner, bedre kvalitet og sikre suksesser. Parent management training Oregon har også en modul for gruppeveiledning av fosterforeldre. Den avgrensede rådgivningsmodulen (3 – 5 intervensjoner) viser seg også godt egnet for fosterforeldre. Vi har i dag syv medarbeidere i Omsorgsenheten som har fått opplæring i metoden.

Oppfølging av barn i institusjon

Institusjonsplanen ble revidert etter barnevernsforsøket for nygodkjenning fra Buf-etat. Omsorgsenheten har som oppfølging av denne årlig internkontroll med gjennomgang av rutiner. Omsorgsenheten har i tillegg utarbeidet et retningsgivende notat for å ivareta kvalitet i oppfølgingen av barn i institusjon. Også i denne oppfølgingen benyttes psykologkompetansen og Trygg Base-tenkning.

Oppfølging av enslige mindreårige asylsøkere – Rabita

I kvalitetsarbeidet med enslige mindreårige flyktninger, har det faglige fokuset vært på det miljøterapeutiske arbeidet inkludert *Aggression Replacement Training* (ART). Løsningsfokuset tilnærming (LØFT) og nettverksarbeid. Det er laget nye rutiner både for kartlegging og nettverksbygging rundt ungdommene.

3.2 Vurdering av innsats

Trondheim kommune

Vurdering av innsats har vært en sentral del av kvalitetsprogrammet for BFT.

I programperioden har vi sett nærmere på følgende områder:

Evaluering av Familiesentrene i dag kalt Familieavdelinger ble gjennomført i 2008.

Gjennomgående viser evalueringen tilfredshet med tilbudet; De som henviser, oftest barnevernet, opplever at familieavdelingene når den gruppen risikoutsatte småbarnsforeldre som trenger tett oppfølging over tid. Brukerne fremhever spesielt måten de ansatte møter dem og deres behov på. De opplever seg genuint anerkjent og mener de får den hjelpen de har behov for. De ansatte opplever jobben som meningsfull og givende og rapporten tyder på at de over tid har bygget opp en meget god kompetanse i det å etablere positive og støttende relasjoner til foreldre. De kommer i posisjon overfor foreldrene som gjør dialog, samarbeid og endring mulig. Evalueringen tyder også på et sterkt fokus på barna. I 2010 har vi hatt fokus på å utvikle kompetanse i bruk av ulike verktøy som kartlegger barnets utvikling og fungering.

Evaluering av utviklingsarbeid i samarbeid mellom BFT og barnehager.

I 2007 gjennomførte May Britt Drugli, R-BUP følgestudie av to prosjekt, "Språkprosjektet" og "Lek og konsentrasjonsprosjektet", der syv kommunale barnehager deltok. Prosjektrapport "Prosjektarbeid og faglig utviklingsarbeid i barnehagen-suksessfaktorer og motkrefter".

Barn og språkutvikling "Språkprosjektet". Målet for prosjektet var å sikre at barn får systematisk språkstimulering i barnehagen. Delmål var å styrke samarbeid med foreldre, synliggjøre og bruke personalets kompetanse, fremskaffe dokumentasjon på hva som fungerer i arbeid med språk, redusere antall henvisninger til BFT og øke handlingskompetansen overfor minoritetsspråklige barn.

Barn og lek "Lek og konsentrasjonsprosjektet" Overordnet mål for prosjektet var at "barn skulle bli rede til å begynne på skolen". Barnehagen skulle trene barns konsentrasjon i daglige situasjoner og voksne skulle tilrettelegge for at alle barn deltar i lek på en aktiv måte. Delmål var å samarbeide aktivt med foreldre om oppleggene, synliggjøre eksisterende kunnskap, og få færre enkelthenvvisninger til BFT.

Evalueringen viser at forankringen i kommunens ledelse og blant enhetslederne var en viktig suksessfaktor. Videre viser det seg at barnehagene som deltok ble mer systematiske i sitt faglige utviklingsarbeid både når det gjaldt arbeidet med språk, lek og konsentrasjon. Rapporten viser også hvordan BFT kan støtte opp om kompetanseheving på tiltakssiden, gi barnehagene hjelp med evaluering i forhold til effekt av tiltak og hvordan BFT kan ta barnehagene mer med i evaluering av komplekse saker. Disse erfaringene har senere vært nyttig for utvikling av kvalitetsarbeidet innenfor barnehageområdet.

Språk 4

Språk 4 er et grovt kartleggingsverktøy som samarbeidsgrunnlag i tverrfaglig arbeid og foreldresamarbeid. I den nasjonale evalueringen av prosjektene foretatt høsten 2008, ble det konkludert med at Språk 4 kun er egnet for de flerspråklige barna som mestrer norsk godt. Dette samsvarer med våre erfaringer. Helsesøstrene finner Språk 4 nyttig i forhold til systematikk og samarbeidsgrunnlag tverrfaglig når det gjelder norsktalende barn.

Prosjektet viste samlet sett en økning i samarbeidet mellom helsesøster og lege etter språkkartlegging for begge gruppene. Dette gjelder både helsestasjonslege, fastlege og legespesialist. Det ser imidlertid ut til at flerspråklige barn får mindre omfattende oppfølging enn de norskspråklige. Prosjektet anbefaler større grad

Trondheim kommune

av gjensidighet i kontakten mellom barnehage og helsestasjon. Dette begrunnes med at helsestasjonen fortsatt finner barn med behov for språkstimulering ved 4 års konsultasjon, selv om barnet har vært i barnehagen fra 2 års alder.

Effektforskning Marte meo "Latter bleier og tårer" (R-Bup): Trondheim kommune deltar aktivt i forskningsprosjektet som studerer effekten av Marte Meo veiledning. Forskingen hadde oppstart februar 2008 og pågår fortsatt. Gjennom studien ønskes det svar på i hvilken grad manualisert marte meo intervensjon utført av kvalifiserte behandlere har effekt på foreldre – barn samspillet for risiko utsatte familier med barn under 24 mnd, sammenlignet med "vanlig" behandling, Totalt deltar 120 familier fra Trondheim og Østlandet fordelt på to grupper hvor den ene tilbys tiltak som de ellers ville ha fått og den andre tilbys Marte meo veiledning.

Parent Management training (PMTO). I 2007 – 2009 bidro Trondheim til effektstudie av rådgivningsmodulen, som innebærer 3 – 5 veiledningstimer til foreldre med barn i risiko for å utvikle atferdsproblemer, eller som har begynnende atferdsproblemer. Tilbudet viste seg å gi svært god effekt og benyttes i dag som alternativ til terapeutmodulen, alt etter vanskenes omfang. Det ble parallelt gitt opplæring til 37 foreldrerådgivere. Kursdeltakerne var ansatte i alle tiltaksenheter i BFT, inkludert Omsorgsenheten, og i skoler og barnehager. 27 deltakere fullførte både teoridelen og praksisdelen, og fikk godkjenning som foreldrerådgivere. Per i dag er det i underkant av 15 av disse som praktiserer foreldrerådgivning. Disse er ansatt i BFT tiltak bydel, på barnehager og i en skole.

Barnevern

Det er i perioden utviklet verktøy for å vurdere barnets utvikling og omsorgssituasjon når barnevernstiltak er iverksatt enten i hjemmet eller ved plassering utenfor hjemmet. Verktøyet er i bruk i oppfølgingsarbeidet ved Omsorgsenheten, og delvis tatt i bruk barnevernutredninger i BFT forvaltning. Lederne for forvaltningskontorene uttrykker at verktøyet både er ønsket og godt mottatt, men at det er vanskelig å finne rom for det kvalitative løftet bruken av verktøyet innebærer. De ser at det er nyttig for å systematisere og kvalitetssikre arbeidet. Verktøyet gir en trygghet som medfører stødighet i forhold til vurderingene, og gir samtidig grunnlag for å være mer konkret med tanke på positive og negative faktorer ved barnets omsorgssituasjon. Saksbehandlere har også uttrykt at de synes det er enklere å formidle seg skriftlig i rapportene de skriver etter at de har benyttet verktøyet. Styrkingen vi nå får i barnevernet vil gjøre det mulig å ta i bruk verktøyet. Kvalitetsprogrammet for 2011 må legge til rette for nødvendig faglig påfyll.

Forskning og Publikasjoner i perioden

Ungdom med barneverntiltak - på vei mot voksenlivet, NTNU – Barnevernets utviklingssenter – mars 2006

Planlegging av overgang til voksenlivet – samarbeid om oppfølging, NTNU – Barnevernets utviklingssenter - juni 2006

Evaluering av barnevernforsøket i Trondheim, NTNU Samfunnsforskning – september 2006

Overgang fra barnevern til voksenliv i Trondheim – Sluttrapport, NTNU Samfunnsforskning – august 2008

Lade Motor. Evaluering ved Kompetansesenter rus - Midt-Norge. Rapport våren 2009.

4. Oppsummering og konklusjon

I denne saken har vi gjort rede for arbeidet med kvalitetsutvikling i Barne- og familietjenesten i perioden 2006 – 2010 innen områdene folkehelsearbeid, bedre risikoblikk og tidlig lavterskelinnsats, familiearbeid, bedre utviklings- og læringsbetingelser for barn og unge med særlige behov, koordinering, omsorgsvurdering og omsorg utenfor foreldrehjemmet.

Dette er områder som vil være sentral også i videre arbeidet med kvalitetsutvikling.

Innsatsen for å bedre risikoblikk og sikre lavterskelinnsats i barnehage videreføres. Familiearbeid vil alltid være et sentralt område for kvalitetsutvikling i BFT og ansatte har gjennom programperioden tilegnet seg gode og effektvurderte metoder for å utvikle og støtte opp om foreldres mestring.

Programmet Faglig Løft PPT går foreløpig frem til 2012. Det forventes en stortingsmelding på området våren 2011 som kan gi føringer for videre utvikling.

Koordineringsoppgaven må fortsatt ha fokus og bli ses i sammenheng med føringer i Samhandlingsreformen og plan for Habiliteringstjenester som rådmannen har lagt fram.

Vi står foran en styrking av barnevernet som vi håper vil gi rom for nødvendig kvalitetssikring av barnevernsarbeidet. Verktøy for utredning og effektvurdering av tiltak vil stå sentralt både for å sikre at vi skaffer oss nødvendig kunnskap om barnets situasjon, grunnlag for å velge ”riktige” tiltak, og ikke minst vurderer om tiltak som iverksettes fører til bedring av barnets situasjon.

Implementering av verktøy for å kartlegge og følge barnets utvikling vil være sentralt i alt arbeid, fra tidlig innsats til oppfølging av barn som plasseres i fosterhjem og institusjon.

Denne gjennomgangen vil ligge til grunn for kvalitetsprogram for 2011 – 2014, som legges fram i egen sak. Det vil fortsatt være både tverrfaglig og profesjonsspesifikke tema.

Rådmannen i Trondheim, 14.02.11

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

[... Sett inn saksutredningen over denne linja](#)